

Österbottens svenska producentförbund r.f.

Handelsplanaden 16 B, 65100 Vasa

☎ (06) 318 9200

e-post: fornamn.efternamn@slc.fi

Yttrande till utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av livsmedelsmarknadslag MMM028:00/2022

Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP) fungerar som intressebevakningsorganisation för de österbottniska jord- och skogsbrukarna och har ca 5 500 medlemmar fördelat på 33 lokalavdelningar. Från ÖSP vill vi tacka för möjligheten att ge utlåtande. Vi har tagit del av utkastet och vill lyfta fram följande:

ÖSP anser att lagförslaget till ny livsmedelsmarknadslag är ett litet steg i rätt riktning men ändå alldeles för otillräckligt för att nämnvärt förstärka producenternas svaga ställning i livsmedelskedjan. För att få en rättvis handel med inhemska kvalitativa livsmedel och trygga försörjningsberedskapen i framtiden, behövs åtminstone följande åtgärder:

- En reglering av hur lång tid på förhand priset på livsmedel kan fastställas före leveransperioden börjar, vi föreslår 2 månader eller att avtalen binds till ett prisindex som justeras kvartalsvis. Det är fel att S-gruppen nu redan före årsskiftet mer eller mindre tvingar packerier att ge priser på nästa års potatisskörd, utan att man känner till odlingskostnader eller skördenivå. Det här förfarandet sätter normala marknadsmekanismer ur spel och gör det omöjligt för producenten att föra få kostnadsstegringar vidare i livsmedelskedjan.
- En reglering, alternativt förbud till användandet av internet baserade nätauktionsförfaranden som detaljhandeln, (S- och K-gruppen) använder sig av vid inköp av stora volymer livsmedel. Förfarandet har ingen som helst transparens och det förstärker den starkare parten, handeln, i förhållande till de andra aktörerna inklusive producenten i livsmedelskedjan. Till exempel då förfarandet togs i bruk för matpotatis under år 2021 sjönk producentpriset på potatis samtidigt som konsumentpriset steg, dvs handeln utnyttjade förfarandet för att höja sin egen marginal.
- En öppnare och mer rättvis handel med livsmedel kräver mer insyn i de olika parternas prissättning. I dagsläget är producentpriset och konsumentpriset offentliga uppgifter. För att få fullständig transparens i livsmedelskedjan krävs också att övriga parter priser offentliggörs.
- En begränsning av handelns påslag(marginal) till exempelvis max 50% för att undvika att kostnaden på livsmedel skjuter ännu mer i höjden. Handelns påslag på till exempel ägg och en del grönsaker är i dag över 50%.

Vasa den 12 oktober 2022

Tomas Långgård
ordförande

Johanna Smith
verksamhetsledare